

Fizyka I (Mechanika)
Zadania na ćwiczenia - seria 10
Tydzień 11-15.12.23

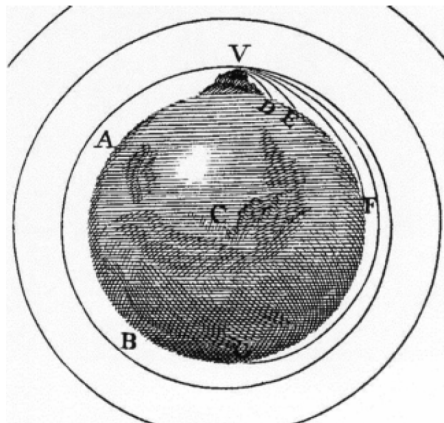
Zadanie 1. Aphelium Merkurego wynosi $69,8 \times 10^6$ kilometrów, natomiast jego peryhelium $45,9 \times 10^6$ kilometrów. Jaki jest stosunek prędkości Merkurego w aphelium v_a do jego prędkości w peryhelium v_p ?

Zadanie 2. Punkt o masie m porusza się pod wpływem siły centralnej po okręgu o promieniu R , który przechodzi przez centrum siły. Jak zależy wartość siły od odległości od centrum, jeśli wartość momentu pędu wynosi L ?

Zadanie 3.

(a) Oblicz przyspieszenie ziemskie na wysokości $h = 160$ km nad powierzchnią Ziemi. Przyjmij promień Ziemi $R = 6400$ km i masę Ziemi $M = 6 \cdot 10^{24}$ kg. Stała grawitacji jest równa $G = 6,67 \cdot 10^{-11}$ N·m²/kg².
(b) Astronauta o masie $m = 80$ kg znajduje się w statku kosmicznym, poruszającym się wokół Ziemi po orbicie kołowej na wysokości $h = 160$ km nad powierzchnią Ziemi z prędkością $v = 7,81$ km/s. Oblicz przyspieszenie astronauty oraz działającą na niego siłę. Porównaj przyspieszenie astronauty z przyspieszeniem uzyskanym w poprzednim punkcie zadania. Wyjaśnij czym jest stan nieważkości. Przyjmij promień Ziemi $R = 6400$ km.

Zadanie 4. Pierwsze rozważania na temat lotów kosmicznych pojawiły się w dziele Issaca Newtona Philosophiae naturalis principia mathematica (wyd. w roku 1687), w którym Newton przeprowadził eksperyment myślowy nazwany później Armatą Newtona. Powtarzając rozumowanie Newtona, oszacuj prędkość satelity poruszającego się po orbicie kołowej na wysokości $h = 160$ km nad powierzchnią Ziemi. Przyjmij promień Ziemi równy $R = 6400$ km, oraz że satelita porusza się w polu grawitacyjnym nadającym mu stałe przyspieszenie o wartości $g = 9,3$ m/s² (przyspieszenie ziemskie na wysokości 160 km nad powierzchnią Ziemi).

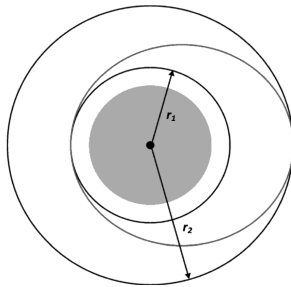
Zadanie 5. Kometa porusza się wokół Słońca po orbicie eliptycznej o dużej półosi a , która jest 10 razy większa od półosi orbity Ziemi. Oblicz okres jej obiegu w latach.

Zadanie 6.

- (a) Wyjaśnij czym jest lot suborbitalny.
(b) Wyjaśnij pojęcie pierwszej prędkości kosmicznej i wyprowadź wzór na tę prędkość. Oblicz pierwszą prędkość kosmiczną dla Ziemi oraz komety Halleya.
(c) Wyjaśnij pojęcie drugiej prędkości kosmicznej i wyprowadź wzór na tę prędkość. Oblicz tę prędkość dla Ziemi oraz komety Halleya.
(d) Wyjaśnij pojęcie orbity geostacjonarnej i wyprowadź wzór na promień tej orbity.
(e) Oblicz prędkość satelity poruszającego się wokół Ziemi po orbicie kołowej na wysokości $h = 160$ km.

Masa Ziemi wynosi $M_z = 6 \cdot 10^{24}$ kg, promień Ziemi $R_z = 6400$ km, masa komety Halleya wynosi $M_k = 2,2 \cdot 10^{15}$ kg, zaś jej średni promień $r_k = 11$ km, okres obrotu Ziemi dookoła własnej osi wynosi $23^h 56^m$, stała grawitacji $G = 6,67 \cdot 10^{-11}$ m³/kg · s².

Zadanie 7. Międzynarodowa Stacja Kosmiczna obiega Ziemię w przybliżeniu po orbicie kołowej o promieniu $r_2 = 6740$ km. W kierunku stacji wysłano statek kosmiczny Progress z zaopatrzeniem. W pierwszej fazie lotu statek towarowy umieszczono na orbicie kołowej o promieniu $r_1 = 6580$ km, którą obiega w czasie 88 minut. Jaką minimalną dodatkową prędkość należy nadać statkowi Progress, aby dotarł do orbity stacji kosmicznej po orbicie keplerowskiej? Ile czasu zabierze statkowi Progress osiągnięcie orbity stacji kosmicznej?

Zadanie 8. Satelita, o okresie obiegu T porusza się po orbicie eliptycznej o mimośrodku e i dużej półosi a . Oblicz maksymalną wartość prędkości radialnej tego satelity względem ogniska, w którym znajduje się ciało centralne.